

تأثیر آموزش مهارت حل مسأله بر کارآفرینی و یادگیری تسلط یاب دانشجویان دختر رشته پرستاری سال تحصیلی ۹۵ - ۹۴ دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

مهدی زیرک: عضو هیأت علمی، گروه علوم تربیتی واحد تربیت حیدریه، دانشگاه آزاد اسلامی، تربت حیدریه، ایران.
میثم کیوانی*: دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی واحد تربت حیدریه، دانشگاه آزاد اسلامی، تربت حیدریه، ایران.
عباس زمانی: دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی واحد تربت حیدریه، دانشگاه آزاد اسلامی، تربت حیدریه، ایران.

چکیده: پژوهش حاضر با هدف اثر بخشی آموزش مهارت حل مسئله بر کارآفرینی و یادگیری تسلط یاب دانشجویان دختر رشته پرستاری دانشگاه علوم پزشکی شاهرود انجام شده است. مطالعه حاضر یک مطالعه نیمه تجربی با پیش‌آزمون - پس‌آزمون با گروه کنترل است. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه دانشجویان دختر رشته پرستاری دانشگاه علوم پزشکی شاهرود در سال تحصیلی ۹۴-۹۵ است. نمونه پژوهش شامل ۴۰ دانشجوی دختر است که به روش نمونه‌گیری هدفمند و در دسترس انتخاب شدند. برای جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز پژوهش از پرسشنامه‌های کارآفرینی را بینزوکالتر (۱۹۹۶) و پرسشنامه استاندارد یادگیری تسلط یاب مقیمی و رمضان (۱۳۹۰) استفاده گردید. داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS-22 و با روش آزمون تحلیل کواریانس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته‌ها حاکی از آن بود آموزش مهارت حل مسأله بر توفیق طلبی، نیاز به استقلال و خودرهبی، گرایش به خلاقیت، ریسک‌پذیری و اراده دانشجویان اثربخش است ($p < 0/05$). همچنین طی نتایج بدست آمده مشخص شد که آموزش مهارت حل مسأله بر یادگیری تسلط یاب دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شاهرود مؤثر است ($p < 0/05$). بنابراین می‌توان گفت، اجرای برنامه‌های آموزش مهارت‌های حل مسأله در برنامه‌های آموزش پرستاری توصیه می‌شود.

واژگان کلیدی: آموزش مهارت حل مسئله، کارآفرینی، یادگیری تسلط یاب.

***نویسنده‌ی مسؤول:** دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی واحد تربت حیدریه، دانشگاه آزاد اسلامی، تربت حیدریه،
ایران

(Email: meysamkeivani@gmail.com)

مقدمه

یکی از وظایف نظام‌های آموزشی، پرورش افرادی است که دارای اندیشه‌های انتقادی و خالق بودند و توانایی حل تنگناها و گشودن‌گره‌های کار را داشته باشند نه اینکه تنها دارای نیروی ذهنی انباشت اطلاعات و دانش‌هایی باشند، که به زودی به فراموشی سپرده خواهد شد. بدین ترتیب، لازم است مدرسان دانشگاه‌ها برای تدریس روش‌هایی را به کار ببرند که ممکن است با روش‌هایی که خودآموزش دیده‌اند، متفاوت باشد، یعنی باید دانشجویان را به صورت فعال و متفکر در فرایند یادگیری دخالت دهند (لیاقتدار، عابدی، جعفری و بهرامی، ۱۳۸۳). به عبارت دیگر یادگیری تسلط یاب را جایگزین شیوه‌های یادگیری در گذشته نمایند. هدف اساسی یادگیری تسلط‌یاب جهت دادن فراگیران به سطحی از رضایت‌بخشی در یادگیری و یکسان کردن بازده یادگیری است. در آموزش‌های مرسوم تلاش می‌شود، فراگیران در یک زمان مشخص (برابر) آموزش ببینند، که در اینصورت بازده یادگیری متفاوت است، ولی در یادگیری تسلط‌یاب فراگیران برپایه زمان مورد نیاز به یادگیری می‌پردازند. در اینصورت بازده یادگیری یکسان خواهد بود (جوینس، ویل و کالهن، ۲۰۰۴؛ ترجمه بهرنگی، ۱۳۹۴). در یادگیری تسلط‌یاب به سهم مفهوم تسلط، مهارت و اثربخشی اشاره می‌شود. تسلط هم بر بازده مطلوب و هم بر سطح قابل قبولی از عملکرد یادگیری و مهارت بر کارآمدی فرد در استفاده از یادگیری-هایش دلالت دارد. عامل‌هایی که زمینه‌ساز فرآیند یادگیری تسلط‌یاب هستند، عبارتند از: تمرین‌های گام به گام، تمرین‌های مبتنی بر مثال‌ها، گفتارهای توضیحی، پرهیز از ناشکیبایی، تشریح و تکرار دو یا چندباره مطالب و از همه مهمتر، ارایه بازخورد است (جوینس و همکاران، ۲۰۰۴؛ ترجمه بهرنگی، ۱۳۹۴). الگوی نظری یادگیری در حد تسلط به محتوا نمی‌پردازد، بلکه به فرآیند تسلط بر محتوا اهمیت می‌دهد، در نتیجه می‌توان گفت خلاق و فعال بودن در این فرآیند بسیار کمک کننده است (صفوی، ۱۳۹۰) و افراد کارآفرین در این راه موفق تر خواهند بود. مفهوم کار آفرینی در دهه‌های اخیر توجه جدی محافل علمی و سازمان‌های دولتی و خصوصی را به خود جلب کرده است. کارآفرینی را باید به عنوان یکی از ضروریات قرن حاضر، موسوم به عصر اطلاعات دانست که پیامدهایی چون جهانی شدن، فراگیری فناوری‌های نوین، تحولات شتابان در مبادلات و رقابت شدید در زمینه کسب و کار دارد (سانتوسو و داهراما، ۲۰۱۶)؛ کارآفرینی پدیده‌ای با پشتوانه نظری و خط فکری ویژه‌ای است که

نگاه منحصر به فردی به جهان دارد و نگرش خلاقانه از کار و ابزارهای نهایی خود شکوفایی و تکامل است (سلطانی تیرانی، ۱۳۷۸) به عبارت دیگر، کارآفرینی فرایند پویای رویا پردازی و عمل برای ایجاد کسب و کار است که ماهیتی غیرساختارمند دارد (محمدیالیسی، فراستخواه و فرخ، ۱۳۹۱). کارآفرینی فرایند ایجاد ارزش از راه تشکیل مجموعه‌ی منحصر به فردی از منابع به منظور بهره‌گیری از فرصت‌ها (احمدپورداریانی، ۱۳۹۱) و خلق ابتکارها و نوآوری‌ها در عصر فناوری و ارتباطات امروزی است. ایفای نقش در عصر فناوری و ارتباطات گسترده‌ی میان فرهنگی، نیازمند قابلیت‌های لازم در زمینه‌ی حل مسأله، تصمیم‌گیری، مفهوم آفرینی و تفکر انتقادی است. حل مسأله‌ی اثربخش، پایه‌ای برای توسعه‌ی ایده‌ها و انتخاب بهترین آن‌ها برای یک شروع موفق می‌باشد (فیض و صفایی، ۱۳۸۸). شناسایی و پرورش ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینان همانند توانایی حل مسأله، پشتکار، نوآوری و خلاقیت، پافشاری بر حل مسأله و نیز افزایش تعداد کارآفرینان به این طریق مورد توجه محققان بسیاری بوده است. محققان شیوه‌های حل مسأله را یکی از عوامل اثرگذار برافزایش کارآفرینی می‌دانند (میچل، بوسنیتز، لانت، مک دوگال و همکاران، ۲۰۰۲). آموزش مهارت حل مسأله اشاره به یک فرآیندشناختی-رفتاری دارد که تنوعی از پاسخ‌های بدیل و بالقوه را برای مقابله با شرایط مشکل‌ساز فراهم می‌کند و امکان انتخاب بهترین و مؤثرترین پاسخ‌های بدیل را افزایش می‌دهد (گلیس و کانلی، ۲۰۰۸). آموزش مهارت حل مسأله را از بسیاری از جهات می‌توان به مثابه فرآیند کمک به افراد برای رشد آنها و در نتیجه افزایش احتمال مقابله مؤثر در طیف وسیعی از موقعیت‌ها دانست. طی این فرآیند افراد منابع مقابله مؤثر با وقایع فشارزای زندگی را کشف، خلق یا شناسایی می‌کنند که از مزیت‌های این روش اجرای آن به صورت درمان فردی و یا گروهی است (مسعودی اصلاحخوان بهمهانی، نصرتی‌نژاد و موسوی خطاط، ۱۳۹۰). در عصر فناوری و اطلاعات، باید پذیرفت که مسائل نیازمند راه حل‌های به روز هستند و زندگی برای فردا نیز به داشتن درک و پیش بینی درست از مسائل محتمل پیشرو در آینده وابسته است. دستیابی به چنین درکی، ویژگی بارزی می‌باشد که برای موفقیت در دنیای حاضر، حیاتی تلقی می‌شود. چنین است که در مواردی شاید روزافزون مشاهده می‌شود که معیارها و ارزشگذاری‌ها متفاوت می‌شوند و اقبال به راه‌حل‌های گذشته که گاه معادل تجربه انگاشته می‌شود، کمتر می‌باشد.

پایایی پرسشنامه‌ها با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ از نرم افزار Spss محاسبه شد که پایایی ۰/۹۲ برای پرسشنامه کارآفرینی و ۰/۸۳ برای پرسشنامه ی یادگیری تسلطیاب به دست آمده است. البته پژوهش مقیمی و رمضان (۱۳۹۰) نیز ضریب پایایی ۰/۸۶ را برای پرسشنامه تسلطیاب و حیدری، شهبازی و دریس (۱۳۹۲) نیز ضریب پایایی ۰/۸۸ را برای پرسشنامه کارآفرینی اعلام نمودند که ضرایب پایایی پرسشنامه‌های فوق قابل اعتماد است.

شیوه اجرا

بعد از مطالعه مقدماتی و آماده سازی ابزارها و مراجعه به دانشگاه علوم پزشکی شاهرود، نمونه گیری به صورت هدفمند و در دسترس انجام و ۴۰ دانشجوی دختر رشته پرستاری به دو گروه آزمایش (۲۰ نفر) و کنترل (۲۰ نفر) به طور تصادفی گمارش شدند. طی نامه‌ای از نمونه درخواست شد تا همکاری لازم را در خصوص پژوهش به عمل آورده و نیز به آنان اطمینان کافی داده شد که اطلاعات حاصل از این پژوهش جنبه شخصی و محرمانه داشته و به هیچ‌وجه اطلاعات آنها در اختیار دیگران قرار نخواهد گرفت. پس از اجرای مداخلات بر روی گروه آزمایش، پرسشنامه‌ها جمع‌آوری شد و داده‌ها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. محتوای مداخله درمانی به این صورت بود که ابتدای هر جلسه به خلاصه ای از مباحث جلسه پیش و بررسی گزارش تکالیف اعضاء اختصاص می یافت. اینجلسات به صلاح‌دید روانشناس به تعداد ۸ جلسه ۲ ساعته و ۱ بار در هفته با استفاده از شیوه های بحث گروهی، بارش افکار و بحث طبق پنج مرحله الگوی گلدفرید و دیوید سون به شرح ذیل برگزار شد. ۱. جهت گیری به سوی مسأله؛ ۲. توصیف و صورت بندی مسأله؛ ۳. ارائه راه حل بدیل؛ ۴. تصمیم گیری؛ ۵. اجرا راه حل و بازبینی (فیلیپس، ۲۰۱۰). این روش دانشجویان را در موقعیت‌های واقعی مشکل با استفاده از تجارب قبلی خود دانشجویان در زمینه تحصیلی، شغلی و زندگی فردی، یعنی اصول آموخته شده حل مسأله قرار می دهد.

یافته‌ها

داده‌های بدست آمده از نمرات این پژوهش در دو سطح توصیفی و استنباطی تحلیل می گردد. در سطح توصیفی از شاخص‌هایی همچون میانگین، انحراف معیار، فراوانی و درصد و در سطح استنباطی از روش تحلیل کواریانس چند متغیره استفاده شد. برای توصیف داده های مربوط به نمونه، ابتدا به محاسبه شاخص‌های مرکزی و پراکندگی متغیرهای پژوهش پرداخته شد که به شرح زیر است:

به همین دلیل لازم است سیاست‌گذاران، مدیران، برنامه‌ریزان اجتماعی، برنامه‌ریزان آموزشی و درسی از این رویکردها و مفاهیم مرتبط و مبانی فکری آنها شناخت دقیقتر و عمیقتری کسب کنند (پارسا، عبدالوهابی و ظریف، ۱۳۹۰). بر این اساس، این پژوهش در صدد است تا به این سؤال پاسخ دهد که آیا آموزش مهارت حل مسأله بر کارآفرینی و یادگیری تسلطیاب دانشجویان دختر رشته پرستاری اثربخشی دارد؟

روش، جامعه و نمونه آماری

طرح این پژوهش از نظر هدف کاربردی و از منظر شیوه گردآوری داده ها جزو مطالعات آزمایشی (نیمه تجربی) است. طرح تحقیق از نوع مطالعه نیمه آزمایشی و از نوع پیش‌آزمون - پس‌آزمون باگروه کنترل نا برابر است. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه دانشجویان دختر رشته پرستاری دانشگاه علوم پزشکی در سال تحصیلی ۹۵ - ۹۴ است. روش نمونه‌گیری به صورت هدفمند و در دسترس است. بدین صورت که دانشجویانی که تمایل به شرکت در پژوهش را داشتند به عنوان نمونه انتخاب نمودیم. در نهایت ۴۰ دانشجو دختر انتخاب و به صورت تصادفیدر دو گروه آزمایش (۲۰ نفر) و کنترل (۲۰ نفر) گمارش شدند. جلسات آموزشی تنها بر روی گروه آزمایش صورت گرفت. به لحاظ اخلاقی گروه کنترل پس از اتمام طرح پژوهشی مورد مداخله درمانی قرار گرفت. در پژوهش حاضر جهت جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه‌های استاندارد ۴۸ سؤالی کارآفرینی را بینزوکالترا (۱۹۹۶) و پرسشنامه ۱۹ سؤالی استاندارد یادگیری تسلطیاب مقیمی و رمضان (۱۳۹۰) استفاده شد. قابل ذکر است که پرسشنامه کارآفرینی شامل ۴۸ سؤال که در مقیاس پنج گزینه ای لیکرت که شامل گویه های (کاملاً موافقم امتیاز ۵- موافقم ، ۴- نظری ندارم ، ۳- مخالفم ، ۲- کاملاً مخالفم، ۱) بود که با توجه به ویژگی‌های توفیق طلبی، نیاز به استقلال و خود رهبری، گرایش به خلاقیت، ریسک پذیری و اراده تهیه شد. همچنین پرسشنامه یادگیری تسلط یاب نیز شامل ۱۹ سؤال که برای پاسخ به هر سؤال گزینه‌های کاملاً موافقم ، موافقم ، نه موافقم نه مخالفم و مخالفم تعیین شده است. با وجود اینکه در این پژوهش از پرسشنامه‌های استاندارد کارآفرینی و یادگیری تسلطیاب استفاده شده است، ولی به منظور حصول اطمینان پژوهش جهت تعیین روایی محتوایی و صوری، پرسشنامه‌ها، مورد بررسی چند تن از متخصصین و اساتید راهنما و مشاور قرار گرفت که همگی بر رو بودن پرسشنامه‌ها جهت انجام پژوهش تأکید داشتند. در این پژوهش جهت بررسی

جدول شماره ۱- شاخص های توصیفی بین گروه های آزمایش

(N=۲۰) و کنترل (N=۲۰) در متغیر کار آفرینی و یادگیری تسلط یاب

متغیر	گروه	نوع	میانگین	انحراف معیار	واریانس
کار آفرینی	آزمایش	پیش آزمون	۲۲/۹۴	۲/۲۲	۵/۳۹
		پس آزمون	۳۱/۲۳	۲/۸۱	۷/۹۴
	کنترل	پیش آزمون	۲۴/۵۳	۴/۶۱	۲۱/۲۷
		پس آزمون	۲۳/۱۱	۴/۲۰	۱۷/۶۳
یادگیری تسلط یاب	آزمایش	پیش آزمون	۲۱/۵۰	۵/۸۹	۳۴/۸۰
		پس آزمون	۳۴/۳۵	۶	۳۶
	کنترل	پیش آزمون	۳۰/۷۶	۵/۳۸	۲۹/۰۳
		پس آزمون	۳۰/۴۱	۶/۸۶	۴۷/۱۵

همان طور که در جدول مشاهده می شود میانگین نمرات کار آفرینی و یادگیری تسلط یاب اعضای گروه آزمایش، در مرحله پس آزمون نسبت به پیش آزمون، افزایش چشم گیری داشته است، اما این تغییر در گروه کنترل مشاهده نمی شود. در این تحقیق، از آزمون آماری تحلیل کواریانس چند متغیره به دلیل تناسب و سازگاری بیشتر با فرضیه های تحقیق استفاده شد. قبل از انجام آزمون تحلیل کواریانس پیش فرض نرمال بودن توزیع نمرات، مورد بررسی قرار گرفت که نتایج آن در جدول زیر نشان داده شده است:

جدول شماره ۲- آماره های آزمون کولموگراف اسمیرنوف جهت

بررسی نرمال بودن توزیع متغیرها

متغیر	گروه آزمایش	
	کولموگراف اسمیرنوف	سطح معناداری
پیش آزمون کار آفرینی	۱/۲۸	۰/۰۷
آزمون نهایی کار آفرینی	۱/۰۶	۰/۲۰۳
پیش آزمون یادگیری تسلط یاب	۱	۰/۲۷۰
آزمون نهایی یادگیری تسلط یاب	۰/۶۶۵	۰/۲۶۵

نتایج آزمون کولموگراف اسمیرنوف در جدول ۲ نشان می دهد که توزیع نمرات در تمامی مؤلفه های پژوهش نرمال می باشد چرا که سطح معنی داری آزمون کالموگراف اسمیرنوف برای تمامی مؤلفه ها بیشتر از ۰/۰۵ بدست آمده است، بنابراین پیش فرض نرمال بودن داده ها رعایت شده است. بنابراین آزمون تحلیل کواریانس چند متغیره قابل اجراء است. به منظور بررسی فرضیه تحقیق مبنی بر بررسی اثربخشی آموزش مهارت حل مسأله بر کار آفرینی و یادگیری تسلط یاب دانشجویان دختر رشته پرستاری دانشگاه علوم پزشکی شاهرود از روش آماری تحلیل کواریانس چند متغیره استفاده شد که نتایج آن به شرح زیر است:

جدول شماره ۳- نتایج تحلیل کواریانس چند متغیره تفاوت میانگین نمره های کار آفرینی و یادگیری تسلط یاب در گروه های آزمایش و کنترل

متغیر	وضعیت	درجه آزادی	میانگین مجزوات	F ارزش	سطح معناداری
کار آفرینی و یادگیری تسلط یاب	پیش آزمون	۱	۲۶۳/۳۶	۲۹/۳۹	۰/۰۰۰
	عضویت گروهی	۱	۳۵/۹۷	۴/۰۱	۰/۰۴۹
	خطا	۶۵	۸/۹۵		

جدول شماره ۳ نتایج بدست آمده از آزمون تحلیل کواریانس چند متغیره را نشان می دهد. جدول فوق نشان می دهد که در هر دو متغیر کار آفرینی و یادگیری تسلط یاب تفاوت میان گروه ها از نظر آماری معنادار است ($P < ۰/۰۰۱$). بنابراین می توان وجود اختلاف بین گروه ها (گروه آزمایش و گروه کنترل) را پذیرفت.

جدول شماره ۴- میانگین و انحراف استاندارد تعدیل شده کار آفرینی و یادگیری تسلط یاب

متغیر	گروه	میانگین	خطای استاندارد
کار آفرینی	آزمایش	۳/۹۱	۰/۵۱۷
	کنترل	۲/۴۳	۰/۵۱۷
یادگیری تسلط یاب	آزمایش	۳۳/۷۶	۰/۹۰۵
	کنترل	۳۰/۹۹	۰/۹۰۵

همان طور که مشاهده می شود میانگین تعدیل شده نمرات کار آفرینی و یادگیری تسلط یاب در گروه آزمایش، بیشتر از گروه گواه مشاهده می باشد.

بحث و نتیجه گیری

هدف از انجام پژوهش حاضر، بررسی اثربخشی آموزش مهارت حل مسأله بر کار آفرینی و یادگیری تسلط یاب دانشجویان دختر رشته پرستاری دانشگاه علوم پزشکی شاهرود است. نتایج کلی پژوهش حاکی از آن بود که آموزش مهارت حل مسأله بر کار آفرینی و یادگیری تسلط یاب دانشجویان مؤثر می باشد و بین گروه آزمایش و کنترل در مؤلفه های کار آفرینی و یادگیری تسلط یاب تفاوت معنی داری وجود دارد به گونه ای که نمرات هر دو مؤلفه در گروه آزمایش نسبت به گروه کنترل در مرحله پس آزمون افزایش معنی داری را نشان داد. نتایج پژوهش حاضر مبنی بر اثربخشی آموزش مهارت حل مسأله بر کار آفرینی با پژوهش های سولکان (۲۰۱۶)، وی (۲۰۰۴)، ویلسون (۲۰۰۸)، حیدری و همکاران (۱۳۹۲) و غیاثی (۱۳۹۴) همسو می باشد؛

تسلط یاب بجای تاکید بر معلم و والدین جهت کسب مهارت و دانش، شخصاً فرد کوشش‌های خود را شروع و هدایت می‌کند، خود برنامه ریزی می‌کند و خود تصمیم به اجرا می‌گیرد. همچنان که در مهارت حل مسئله هم بدان اشاره شد، فرد خود راهکار ارائه می‌دهد و تصمیم‌گیری می‌کند و نهایتاً دست به انتخاب می‌زند. بنابراین می‌توان گفت، با توجه به اینکه در راهبردهای مهارت حل مسئله، بالا بردن ظرفیت تفکر در رابطه با پیامدهای هر یک از راه حلها و توانایی تعمیم راه حلها که در آموزش مهارت حل مسئله مورد نظر بود، می‌تواند توانایی شناختی دانشجویان را افزایش دهد. آموزش مهارت حل مسئله ساختار شناختی فرد را توانمند ساخته و او را در برابر مسایل مجهز به ارائه راه حل می‌کند (سیف، ۱۳۸۹)، به عبارتی دیگر، آموزش مهارت حل مسئله به شخص موجب می‌شود تا بدون کمک دیگران بیندیشد و مسایلش را حل کند. با عنایت به مطالب عنوان شده می‌توان گفت، آموزش مهارت حل مسئله بر یادگیری تسلط یاب اثربخشی معنی داری دارد. اما این پژوهش با محدودیت‌های خاصی نیز روبه‌رو بود. از جمله کم توجهی برخی از آزمودنی‌های شرکت‌کننده در این پژوهش همچنین عدم صداقت آن‌ها در پاسخگویی به سؤالات پرسشنامه و عدم رغبت و کم انگیزه بودن آنها عاملی برای عدم همکاری مناسب آزمودنی‌ها بود. با توجه به نتایج این پژوهش پیشنهاد می‌شود درمانگران، از نتایج این تحقیق جهت اجرای کارگاه‌های آموزشی حل مسئله به صورت گسترده در مدارس، دانشگاه‌ها، شرکت‌ها و مؤسسه‌های مختلف استفاده کنند و از ابعاد مختلف این روش‌های درمانی برای ایجاد کارآفرینی بهره‌برند، همچنین پیشنهاد می‌شود با توجه به محدودیت در حجم نمونه مطالعه حاضر، به منظور واضح شدن اثرات آموزش حل مسئله بر یادگیری تسلط یاب و کارآفرینی، در مطالعات گسترده تری با حجم نمونه بالاتر به بررسی و مقایسه درمان مذکور با دیگر رویکردهای آموزشی رایج پرداخته شود.

References

- Ahmadpour Dariani, M 1391. *Entrepreneurship: Definitions, Theories, Patterns*. Tehran: Pardis
- Adalah, P, Abdul Wahabi, M, Zarif, S. 1390. Investigating the Effect of Problem Solving Methods on Entrepreneurial Personality. *Quarterly Journal of Entrepreneurship Development*, Vol.4, No.14, Pp. 164-145.

چرا که این پژوهشگران نیز آموزش مهارت حل مسئله بر کارآفرینی مؤثر دانستند. در تبیین نتایج پژوهش حاضر مبنی بر اثربخش بودن آموزش مهارت حل مسئله بر کارآفرینی می‌توان گفت، آموزش مهارت‌های حل مسئله اثربخشی معنی‌داری با تمایل به کارآفرینی در افراد دارد، به طوری که دانشجویان گروه آزمایش که تحت آموزش بودند هنگام مواجهه با مسائل و مشکلات از سبک حل مسئله خلاقانه استفاده نمودند؛ یعنی برای حل مسائل پیش‌رو، برنامه‌ریزی کردند و راه‌حل‌های متنوعی را برای حل آن جستجو نمودند و تمایل بالاتری به کارآفرینی داشتند. بنابراین، افرادی که هنگام رویارویی با مشکلات به توانایی خود برای حل آنها اعتماد دارند، تمایل بالاتری به کارآفرینی دارند؛ چرا که دانشجویانی که نگرش مثبتی به مشکلات دارند، تمایل دارند با مسائل و مشکلات مقابله کنند و نمی‌خواهند آنها را نادیده بگیرند و از کنار آنها رد شوند. در نتیجه می‌توان گفت، سبک‌های مذکور سازنده‌اند و موجب افزایش کارایی فرد می‌شوند و افزایش کارایی، شناسایی و ایجاد فرصت‌های کسب و کار را تسهیل می‌کند و این امر میل فرد را به کارآفرینی تشدید می‌کند. به عبارت دیگر می‌توان گفت، آموزش مهارت حل مسئله مجموعه‌ای از مراحل است که شرایطی را برای فرد فراهم می‌کند تا در موقعیت‌های اجتماعی با پاسخ‌های سازگارانه نسبت به همسالان عمل کند. مهارت حل مسئله باعث می‌شود قوه ابتکار، استدلال و تفکر و توانایی دانشجویان گسترش یابد و آنها بتوانند از آموخته‌های خود برای حل مشکلات نهایت استفاده را نمایند و تجربیات بسیاری از حل مشکلات زندگی روزمره و مسایل تحصیلی کسب نمایند. در آموزش مهارت حل مسئله، با ارائه منظم آموزش مهارت‌های شناختی و رفتاری، به فرد کمک می‌شود تا مؤثرترین راه حل مشکل را شناسایی کرده و به طریقی مؤثر با مشکلات روزمره و مشکلاتی که در آینده پیش می‌آیند برخورد نماید (کوریاگ، ۲۰۰۰)، در نتیجه با بهبود قوه ابتکار و استدلال و تفکر افراد، مهارت‌های کارآفرینی نیز در آن‌ها بهبود خواهد یافت، در نتیجه می‌توان گفت، آموزش مهارت حل مسئله بر کارآفرینی دانشجویان مؤثر است. همچنین نتایج تحقیقات ذوالفقاری (۱۳۹۳)، معصومی (۱۳۹۳)، نوبهار (۱۳۹۰)، گودمن و همکاران (۲۰۱۶)، ویس و زاکس (۲۰۱۱)، با یافته‌ی پژوهش حاضر دال بر اثربخشی آموزش مهارت حل مسئله بر یادگیری تسلط یاب همراستا می‌باشد. در تبیین نتایج پژوهش حاضر مبنی بر اثربخش بودن آموزش مهارت حل مسئله بر یادگیری تسلط یاب می‌توان گفت، یادگیری

- Masoudi, E, Yerevan, Akhavan, Behbahani, A, et al 1390. Evaluation of depression in nursing students of Islamic Azad University. *Journal of Disability Studies*, Vol.1, No.1, Pp.46-42.
- Innocent, R 1393. *The Effect of Teaching Method on Problem Solving on Self-directed Learning and the Motivation of Academic Achievement in Primary School Students of Marvdasht*. Master thesis, Islamic Azad University, Marvdasht Branch.
- Nobahar, F 1390. The Impact of Two Methods of Teaching Group Discussion and Problem Solving on the Level of Learning and Respecting the Social Education Course of Five-Year-Old Female Students in Esfarayn City in 2010-2011. *Master thesis*, Allame Tabatabai University.
- Soltani Trani, F 1378. Institutionalizing Innovation in Organization, Rasa Cultural Services Publishing, *First Edition*.
- Soltani Tirani, F 1378. Institutionalizing Innovation in Organization, *Rasa Cultural Services Publishing, First Edition*.
- Coreyog, S, D 2000, Theory and practice. Brooks-Col.
- Gellis, ZD., Kenaley, B 2008. Problem-solving therapy for depression in adults: a systematic review. *Research on Social Work Practice*, Vol. 18, No.2, Pp.117-131.
- Goodman, K. S 2016 . Chicago Mastery Learning Reading: 'A Program With Three Left Feet' Education Week". *Education Week. Retrieved*. Vol.3, No.28.
- Mitchell, R, Busenitz, L, Lant, T, et al 2002. Toward a Theory of Entrepreneurial Cognition: *Rethinking the People Side of Entrepreneurship Research*. *Entrepreneurship. Theory Practice.*, Vol.27, No.2, Pp.93-104.
- Phillips, JK 2010. Exploring student nurse anesthetist stressors and coping using grounded theory methodology. *American Association of Nurse Anesthetists*, Vol. 78, No.6, Pp. 474-482.
- Joyce, B, Will, M, Calhoun, E 2004. *Teaching Patterns 2015* (Joyce / Behranghi / Kamal Education), translation to Behrang Tofighi (1394). Tehran: Perfection of education.
- Heidari, M, Shahbazi, S, Dares, F 1392. Impact of problem solving skills training on medical emergency students' decision. *Quarterly Journal of Health Promotion Management*, Vol.2, No.2, Pp. 31-25.
- Zolfaghari, H 1393. Effectiveness of problem solving skills training on self-discipline processes (selection, optimization and compensation) and self-regulatory learning strategies (planning, monitoring and control, feedback) in distance education students. Master thesis, Payame Noor University (Ministry of Science, *Research and Technology*).
- Safavid, A 1386. *Methods, Techniques and Teaching Patterns*, Tehran: Organization for the Study and Compilation of Human Sciences Books of Universities.
- Ghiasi, A 1394. Studying the Relationship between Problem-Solving Styles and Student's Inclination to Students (Case Study: Students of Agriculture and Natural Resources of Zabol University). *Quarterly Journal of Entrepreneurship Development*, Vol.8, No.1, Pp.158-139.
- Feyz, D, Safai, M 1388. Evaluation and Comparison of Entrepreneurial Personality Characteristics among Students of Different Schools of Semnan University. *Quarterly Journal of Iranian Higher Education Association*, Vol.2, No.2, Pp.158-137.
- Fatemeh, M.J, Abedi, M, Jafari, S, et al 1383. Comparison of the effect of teaching method of group discussion with lecture method on academic achievement and student communication skills. *Research and Planning in Higher Education*, Vol.10, No.3, Pp.56-29.
- Mohammadi, E, Qanbar, Farastkhah, M, Farrokh, S 1391. Entrepreneurship Teachers and Trainers Skills for Nurturing Entrepreneurs, *Quarterly Entrepreneurship Development*, Vol.14, No.15, Pp.201-185.

Wilson, K 2008. Entrepreneurship Education in Europe, Entrepreneurship and Higher Education © Oecd 2008– ISBN-9789264044098.

Wieth, R., Zacks, T 2011. Time of day effects on problem solving: *When the non optimal is optimal*. Thinking & Reasoning, Vol.17, No.4, Pp.387- 401.

Santoso, S., Dharma Oetomo, B 2016. Relationship between entrepreneurial skills, entrepreneurial orientation, and information technology to entrepreneurship intention, cases in Indonesia. *International Journal of Management Sciences and Business Research*, Vol. 5, No.4, Pp. 2226-8235.

Solcan, A 2016. Problem based learning in entrepreneurship education opportunities and challenges. Guidance for UK higher education providers. *The Quality Assurance Agency for Higher Education* 2012, Pp. 11. Accessed August 20, 2016.

Wee, K.N. L 2004. A problem-based learning approach in entrepreneurship education: promoting authentic entrepreneurial learning. *International Journal of Technology Management*, No.28, Pp.7-8.

The Effect of Teaching Problem Solving Problem on Entrepreneurship and Learning to Mastery of Female Nursing Students in Shahrood University of Medical Science

Mehdi Zirak ¹

Meysam keivani ^{2,*}

Abbas zamzani ²

¹Faculty Member, Department of Educational Sciences, Torbat-e-Heydarieh Branch, Islamic Azad University, Torbat-e-Heydarieh, Iran.

²Ph.D. student, Educational management , Department of education, Torbat-e-Heydarieh Branch, Islamic Azad University, Torbat-e-Heydarieh, Iran.

Abstract: The Effect of Teaching Problem Solving Skills on Entrepreneurship and Learning to Dominate Students of Nursing Students in Shahrood University of Medical Sciences. The purpose of this study was to determine the effectiveness of problem solving skills training on entrepreneurship and learning the mastery of nursing students in Shahrood University of Medical Sciences. The present study is a quasi-experimental study with pre-test-post-test with control group. The statistical population of the present study included all female nursing students in Shahrood University of Medical Sciences in the academic year of 1995-94. The research sample consisted of 40 female students selected through purposeful and accessible sampling.

Keywords: Problem solving skills training , Entrepreneurship, Learn to master the finder.

***Corresponding author:** Ph.D. student, Educational management , Department of education, Torbat-e-Heydarieh Branch, Islamic Azad University, Torbat-e-Heydarieh, Iran

Email: meysamkeivani@gmail.com